

**SZEGEDI
ÜNNEPI
HETEK**

Vavrincez—Kiss—Novák: Szület: A Nemzetközi Szakszervezeti Néptáncfesztivál gálaestje a Dóm téren, este 8 órakor.

A XVIII. Szegedi Nyári Tárlat megnyitója, a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában, déli 12 órakor. Meghívja: Marczali László, kulturális miniszterhelyettes.

Kátai Mihály festőművész kiállítása a Közművelődési Palota kupolájában, augusztus 28-ig.

A természettudományok Szegeden. Kiállítás a Somogyi-könyvtárban, augusztus 4-ig.

Csanádi György iparművész kiállítása a Gulácsy Lajos teremben, augusztus 4-ig.

Eifert János fotókiállítása a Bartók Béla művelődési központban, július 28-ig.

Skorutyák János képfestő és Szekeres István falfaragó alkotásai a Juhász Gyula művelődési központban, július 27-ig.

„Szeged világa”. A IV. Országos Kisgrafikai pályázati kiállítás, a Bartók Bé-

la művelődési központban, július 28-ig.

Rékassy Csaba rézmetszetei a November 7. művelődési központban, július 29-ig.

A Móra Ferenc Múzeum állandó kiállításai.

Meghívások ünnepi úszóversenyek az újszegedi sportuszodában, délután 3 órától.

Országos I. és II. osztályú atlétikai verseny a SZEOL AK stadionban, háromnegyed 11-től.

A Skorpió együttes hangversenye az újszegedi szabadtéri színpadon, hétfőn este 8 órakor.

Szintézisek

Nem véletlenül került egy tárlóba a Közművelődési Palota kupolájában Kátai Mihály kiállításán a Gyöngykoszorus bábvány és az időszámításunk előtti 2700-ból való, Hódmezővásárhelyen talált Kókénydombi Vénusz eszerptörzse. Kátai kis totemfiguráját a Kókénydombi Vénusz emlékének szentelte. A mű körül faragott borotvatartók, vésett díszítésű esontülkök, cserépedénydarabok — népművészetünk évszázados emlékei. Ezekről gyűjtötte Kátai azokat a motívumokat, melyek újjászületnek alkotásain. Ez az újjászületés művészetének lényege. Kevés ilyen kutató megállította van művészetünknek. A manapság divatos művészeti áramlatok inkább a fantázia csapongásaiban és a holnap fürkészésében keresik mondandójuk lényegét, kevesebben kutatnak múltunk elfeledett titkai után. Pedig (Kátai művészetének egésze bizonyítja) múltunk tárgyi és szellemi világa új művészi szintézisben korszerű mondanivalók hordozója lehet. A népművészetnek tárgyi és szellemi hagyományainknak, ma virágzó kultúránknak legmélyebb gyökereit kutat, legősibb rétegig ás le.

Alkotásai több szempontból is összetett, komplex művek. Már műfajukat is nehéz meghatározni. Egyesítik a szobrászat, az ötvösség, a zománctudomány, a fémmegmunkálás, a festészet, a bőrművészet megannyi elemét. Am a formáknak és műfajoknak ez a heterogénitása, váltása a tartalmi jegyeknél is jelentkezik. Népművészeti elemek, régészeti leletek motívumai, évszázadokon át ívelő jelképek teremtek meg Kátai sajátos mítoszvilágát.

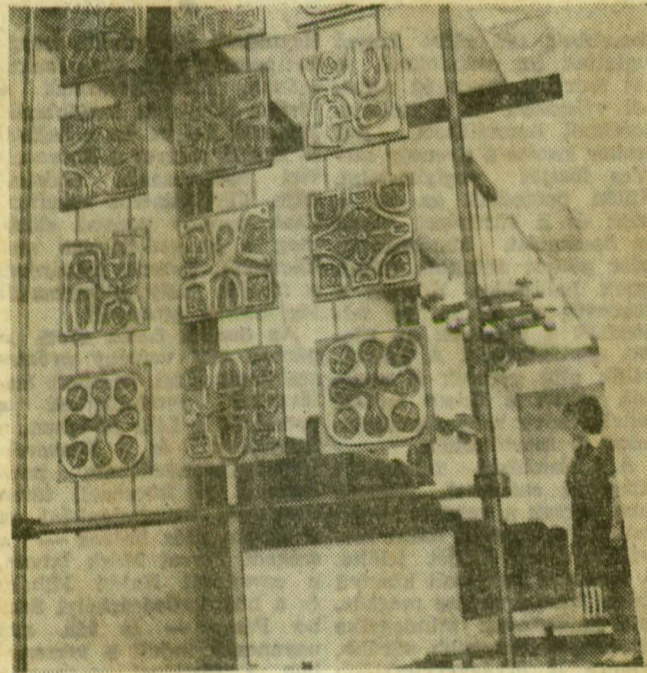
Kiállított művei között a legszebb képtartó *idol-sorozata*, ez a tíz darabos álló profán stációsor. Új művei a népi textilművészet átírt, geometrikus rendjéből táplálkoznak — így született a *Termékenység* című plasztikus épületdísz makettje és a Móra parkban, a szökőkút mellett látható lakótelepi tá-

jékeződd, a *Négy világtáj*. Ezekkel az alkotásaival még inkább hangsúlyozza, hogy a lehető legtermészetesebben lép át a műfajok, korok lengőátlóján, hogy az önálló művész birodalmát teljesítse ki. Kátai kiállítása azért is izgalmas, mert minden érdeklődőnek kielégíti kíváncsiságát. A dekorativitás, a mély tűzű színek, a finom rajzocskák, az élkövek csilánása a laikus szemlélő számára is megnyerő, azoknak viszont, akik ismerik a magyar népművészet kifogyhatatlan tárházát, bűvarkodtak már a magyar nép történetének régészeti leleteiben és a szellemi örökségben, fennmaradt emlékeinkben, azoknak nagyszerű, szellemi izgalmat kiváltó kirándulás ez az asszociációkat fölszakító, izgalmas és szenvedélyes kiállítás.

Csanádi György iparművész lakberendezési tárlata (a Képesarnok Gulácsy Lajos termében) más indíttatású. Bár erre a szépen rendezett tárlatra is érvényes egyfajta komplexitás.

Csanádi vállalt és hirdett lakberendezési koncepciója a *célszerűség és dekorativitás szintézise*, a lakótereken belül éppúgy, mint egy-egy funkcionális és díszítő jellegű munkán. Sima vonalú praktikus bútorelemeket vörösréz domborítással, alumínium plasztikával díszít elegánsan, finoman, tartózkodó dekorativitással. Különösen szépek térelválasztói, melyek a mai igényekhez alkalmazkodva a lakásokban egy helyiségen belül is különböző rendeltetésű tereteket képeznek. A modern lakótelepek racionalitása indította el Csanádi György fantáziáját, s ezek a darabok — habár ezek sem nélkülözhetik a lakást még ott, honosabbá tevő, melegséget árasztó, nyugalmat, harmóniát teremtő textileket, virágokat, képzőművészeti alkotásokat és a puhább, melegebb anyagokat — mindenképpen alapjai lehetnek a korszerű, modern otthon megteremtésének.

Tandi Lajos

Acs S. Sándor felvétele

Részlet Csanádi György tárlatáról

Kristóf Tibor, a Szület csőze, konferál

Áll a bál

Ma este: Szület a dómszínpadon

Szület. A színpadon tíz ország 300 táncosa. A magyarok — erdőbenjel gyűjtések alapján — a természet betakarítása előtt szokásos, hagyomány rögzítette tréfákat, játékokat elevenítik fel. Aztán kezdődik a szüreti felvonulás, a külföldi vendégek népek táncait járják, és a bál fergeteges magyar csárdással zárul. A Dóm téri próba közönsége tapsol. A műsorszaki feszült figyelemmel dolgoznak. A táncosok újrapróbálják a tapsrendet — fegyelmezetten követve a rendező-koreográfus, Novák Ferenc utasításait. A Fehér Miklós díszletei előtt kibontakozó monumentális színpadképek roppant munka eredményei.

— Egy éve készülünk — így Novák Ferenc. — Enynyi külföldi csoportunk még sohasem volt, a Hegyen-völgyön lakodalomban is, a Májusjárásban is „csak” hét nemzet képviselői kapcsolódtak a játékba. Most a szocialista országok táncosain kívül a portugál és a belga vendégek is részt vesznek a szüreti felvonuláson; a táncosokhoz számítsunk még 150 zenészt és énekest. Nem mondhatom, hogy nagyon egyszerű ilyen tömeggel dolgozni! Minthogy egyik vendégegyüttes sem szerepelt még a fesztiválon, sokat kellett segítenünk a felkészülésben. Időben megtudták, mi lesz a szerepük a gálán; elutaztunk hozzájuk, hogy közvetlen szakmai segítséget kapjanak. A fesztivál ideje alatt megtartott próbákon már csak egységgé kellett szervezni a „készen hozott” részleteket.

Novák Ferenc a Bihari együttes művészeti vezetőjeként és a dómszínpadi gálaestek rendező-koreográfusaként vett részt az eddigi fesztiválokon. A következőn már másfajta feladatokat lát el. Új státusa: a Nemzetközi Szakszervezeti Néptáncfesztivál művészeti vezetője. Milyen tervei vannak?

— Elsőrangú feladatom: erősíteni a szakszervezeti néptáncmozgalmat, az együttesek művészeti munkáját. Az országban számos nagyon jó szakszervezeti együttes dolgozik, de kétségtelenül a három budapesti csoport a legkiválóbb: a Vasas, a Bartók és a Bihari. Azt szeretném, ha a többiek folyamatosan felzárkóznának az elvonalhoz. A szegedi fesztiválok, mint a szakszervezeti együttesek legtragosabb találkozóit, önmagukban inspirálják a néptáncosokat az egyre színvonalasabb, igé-

Somogyi Károlyné felvétele
Novák Ferenc, a Szület rendező-koreográfusa

nyesebb munkára; tapasztalatot cserélődhettek itt, táncosok és koreográfusok ta-

**Néptáncosok
köszöntése**

A nemzetközi néptáncfesztiválon résztvevő együttesek képviselőinek adott fogadást a SZOT és az SZMT tegnap délelőtt a Tisza-szálló tükörtermében. Simó Tibor, a SZOT osztályvezetője köszöntötte a fesztivál valamennyi vendégét; méltatta a nemzetközi találkozót, amelynek elsődleges célja a népek közötti barátság erősítése. A fogadáson ott volt dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára, Szabó G. László, a megyei tanács, Bányainé dr. Birák Mária, a városi tanács elnökhelyettese, Siklósi János, a SZOT elnökségének tagja, a Népszava főszerkesztője.

**Befejeződött a pedagógiai
nyári egyetem**

Tegnap véget ért Szegeden a TIT 14. Pedagógiai Nyári Egyeteme. Az ország minden részéből összegyűlt 300 résztvevő tíz napon át hallgatott előadásokat a pedagógiai felzárkóztatás, a differenciálás és a korszerű oktatásban megvalósítandó tevékenység témaköréből. A nyári egyetemen időszerű oktatáspolitikai fórumot is rendeztek, melyen részt vett Csendes Lajos, az MSZMP KB alosztályvezetője, dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára, Győri László, az Oktatási Minisztérium főosztályvezetője, dr. Komoróczy Sándorné, az Oktatási Minisztérium osztályvezetője és Nyilas Dezső, az Oktatási Minisztérium osztályvezetője is. Tegnap, a zárónapon Integrációs irányzatok néhány európai ország iskolarendszerében címvel Inkei Péter tudományos főmunkatárs tartott előadást, majd dr. Agoston György, a neveléstudományok doktora, tanszékvezető egyetemi tanár, a nyári egyetem igazgatója összegezte a 14. Pedagógiai Nyári Egyetem tapasztalatait.

Van valami szimbolikus abban, hogy dr. Agoston György (ahelyett, hogy az előadásokat elemezte volna) zárszavában iskolarendszerünk várható jövőjéről beszélt. Miután máig megoldatlan kérdés az általános és a szakosított középfokú oktatás közötti kapcsolat, ezek reális jövőjét vizsgálta fel. A nyári egyetem záróakkordjaként a hallgatói bizonyítványokat osztották ki.

Hogyan értékelik a pedagógusok a hallottakat? Mit visznek magukkal? Mit tudnak gyakorlati munkájukban hasznosítani?

Csöti Jenő, a tatabányai Ságvári Endre általános iskola igazgatója:

— Igazgatói értekezleten hallottam először a szegedi nyári egyetemről. A téma első hallásra megragadott. Tudom, hogy a gyakorlati munka mellett nagy szükség van az elméleti alap karbantartására. Ezért jöttem Szegedre. Nem is csalódtam. Elsősorban a differenciáció elvének gyakorlati megvalósítása kötött le, és az, hogy mindezt rendszerelméleti alapokra helyezték. Dr. Csizsár Imre ennek a formának gimnáziumi kísérleteiről beszélt.

Gregus István, a Komárom megyei Pedagógus Továbbképző Intézet munkatársa:

— A megye középiskolái igazgatóit kell tájékoztatnom. Elszigetelten, az ország különböző helyein folynak a kutatások, de ezeket csak elég nagy késéssel publikálják, így a friss eredményekhez szinte csak akkor lehet hozzájutni, amikor már elavultak. Elményt jelentett találkozni a jugoszláviai pedagógusokkal. Nemcsak az egyetemen tanultam, fölük is.

Lukács Rudolf Zalaegerszegről jött. Gépészmérnök. Szakmunkásképző Intézetben a gyakorlati oktatás módszertani vezetője:

— Főleg az új kutatási eredmények érdekelték. Örömmel tapasztaltam, hogy az oktatás modern koncepciója egyre jobban ötvözi az elméletet a gyakorlattal. Ez a tendencia különösen a mi munkánkban fontos. Nekem a legérdekesebb Agoston professzor záróelőadása volt. Örömmel hallottam, hogy új kísérletsorozat indul, amely remélhetőleg tisztázza azt a régen megoldatlan problémát, hogy miként lehet műszaki közepkedereket viszonylag rövid idő alatt és eredményesen kiképezni.

A nyári egyetem hallgatói tegnap este megtekintették a szabadtéri Lear előadását. Ma utazik haza a nyári egyetem 300 hallgatója.

Petri Ferenc

— A hagyományos folklorprogramokon, a szakmai tanácskozásokon. Természetesen e cél érdekében szeretnék dolgozni a fesztiválok közötti hónapokban is: a szakmai tanácsadás, a vezető együttesek tapasztalatainak terjesztése ugyanúgy a művészeti irányító feladata, mint a széles körű szervezés. A fesztiválzáró gálaesteken a külföldi vendégek jó szerepléséhez nem elég, ha a műsoruk, a táncok színvonalasak; részleteiben kell ismeriük az itteni körülményeket, a színpadot, a teret, az előadás egész menetét. Mindezt szervezés, a kapcsolatok megteremtése és fenntartása nélkül megoldhatatlan.

Szület. A színpadon tíz ország 300 táncosa. Próba délelőtt, próba délután, fellépés este. Éjszaka rövid táncszünet, zenehallgatás, barátkozás. Megint délelőtt: próba, próba, próba. Cizmák csattannak, izmok feszülnek, vezényszavak harsannak. Zongoraszó, porfelhő, légszomj. Torokszorító izgalom — felszabadult nevetés. Míg végre: áll a bál a dómszínpadon.

Sulyok Erzsébet

Harmincezer vendég

Előnyére változott idén a szabadtéri jegyirodájának és az idegenforgalmi hivatalnak együttműködése. A szervezők kérésére a jegyigényléssel együtt küldték a szállást foglaló megrendeléseket. Így aki elővételben vásárolt belépőt a térre, biztos lehetett: kap szállodai, kemping-, kóllégiumi- vagy fizető vendégszolgálati szobát.

Az ünnepi hetek első, igazán forgalmas hetévégre, tegnapi és ma, valamennyi kereskedelmi szálláshely megtelt. Tízezer hivatalos, úgynevezett vendégéjszakát könyvelhetnek el az idegenforgalmi szakemberek. Am vendég ennél jóval több érkezett a városba — az országos statisztikák szerint ugyanis a beutazó külföldiek

négyötöde rokonoknál tölti az éjszakát. A beiföldiek közül ennél is többen.

A szabadtéri játékok első két előadása napján nem maradt eladatlan belépőjegy. A különféle látványok — orgonabemutatók, maratoni verseny, a város idegenforgalmi nevezetességei — sok vendéget vonzottak. Huszonegy, előre bejelentett turistacsoportot kísérték ezen a két napon a két nyelven beszélő idegenvezetők. A városnéző panorámabusz óránként indul a Klauzál térről, sőt a csoportos sétahajózásra is van lehetőség, ha a csoportok előre kérik.

A közel harmincezer vendég kiszolgálása, étkeztetése, komoly próbára teszi a vendéglátókat.